

Evropská unie

Ing. Jaroslava Syrovátková, Ph.D.

Fondy Evropské unie

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Fondy Evropské unie

- Fondy EU představují hlavní nástroj realizace evropské politiky hospodářské a sociální soudržnosti.
- Jejich prostřednictvím se rozdělují finanční prostředky určené ke snižování ekonomických a sociálních rozdílů mezi členskými státy a jejich regiony.
- Pomáhají také kandidátským zemím při přípravě na jejich vstup do Evropské unie.

A decorative graphic on the left side of the slide features a light green balloon at the top, a light blue balloon in the middle, and a light purple balloon at the bottom. Yellow streamers and small triangular flags are scattered around the balloons.

Fondy Evropské unie

- Fondy Evropské unie zahrnují širokou škálu nástrojů finanční a technické pomoci.
- Představují hlavní nástroj realizace evropské politiky hospodářské a sociální soudržnosti.

Fondy Evropské unie

V programovacím období 2007-2013 jsou v EU schváleny následující fondy:

1. Strukturální fondy

Evropský fond pro regionální rozvoj.

Evropský sociální fond.

2. Fond soudržnosti.

3. Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova.

Fondy Evropské unie

4. Evropský rybářský fond.
5. Komunitární programy.
6. Fond předvstupní pomoci.
7. Fond solidarity.
8. Finanční nástroje regionální politiky
  - a) JASPERS.
  - b) JEREMIE.
  - c) JESSICA.

Strukturální fondy

1. Strukturální fondy

- Jádrem regionální a strukturální politiky Evropské unie tvoří strukturální fondy. Ty se přímo zaměřují na sledování rozdílů mezi regiony členských států a snižování zaostalosti nejvíce znevýhodněných regionů. Hlavním zájmem regionální politiky Evropské unie je větší sociální a ekonomický růst a vytváření více pracovních míst pro všechny regiony a obce Evropské unie.

Strukturální fondy

- Regionální rozvoj je v současnosti postaven na třech cílech - konvergence, regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost a evropská územní spolupráce.
- Smyslem Cíle konvergence je zlepšování podmínek a podpora aktivit, které povedou ke zvyšování úrovně nejméně rozvinutých členských států a regionů Evropské unie, tj. oblastí, jejichž HDP je menší než 75 % průměru EU.

Strukturální fondy

- Pro tento cíl je určeno 81,5 % finančních prostředků.

Pod Konvergenci spadá celá Česká republika vyjma regionu hlavního města Prahy.

Strukturální fondy

- Smyslem Cíle regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost je pokračování v posilování konkurenceschopnosti a přitažlivosti regionů pomocí inovačních projektů, zlepšování životního prostředí a posilování zaměstnanosti, například prostřednictvím investic do lidských zdrojů.

Strukturální fondy

- Jedná se o regiony, jejichž HDP převyšuje 75 % průměru EU. Pro tento cíl je určeno 16 % finančních prostředků. V České republice se jedná pouze o region hlavního města Prahy.

Strukturální fondy

- Smyslem Cíle evropská územní spolupráce je posilování přeshraniční, meziregionální a nadnárodní spolupráce prostřednictvím společných místních a regionálních iniciativ, také však podpora výzkumu a výměna zkušeností mezi regiony a jednotlivými členskými zeměmi navzájem.

Strukturální fondy

- Pro tento cíl je určeno 2,5 % finančních prostředků. Pod tento cíl spadá celá Česká republika, včetně hlavního města Prahy.

Strukturální fondy

Evropská unie disponuje dvěma
Strukturálními fondy:

-
- Evropský fond pro regionální rozvoj
  - Evropský sociální fond.
-

Evropský fond pro regionální rozvoj

- Objemem peněz je tento fond největším ze strukturálních fondů Evropské unie.
- Jeho prostředky jsou určeny na investice do výroby vedoucí ke tvorbě nových pracovních míst a na investice do dopravní, vzdělávací, sociální a zdravotní infrastruktury.

Evropský fond pro regionální rozvoj

- Podporuje rozvoj místního potenciálu (místní rozvoj a rozvoj malého a středního podnikání v problémových regionech), výzkum a vývoj a investice zaměřené na životní prostředí.

Evropský fond pro regionální rozvoj

Zaměřuje se na podporu investičních projektů.

Např.

- výstavbu silnic a železnic,
- odstraňování ekologických zátěží,
- budování stokových systémů, výstavbu poldrů a úpravu koryt řek,
- podporu inovačního potenciálu podnikatelů,
- podporu začínajícím podnikatelům,
- rozvoj a obnovu sportovních areálů využitelných pro cestovní ruch,
- rekonstrukci kulturních památek,
- využívání obnovitelných zdrojů energie,
- výsadbu regenerační zeleně,...

Evropský fond pro regionální rozvoj

- ekologickou a energeticky efektivní sanaci bytových domů,
- výstavbu či opravu infrastruktury pro poskytování zdravotní péče,
- investice do dopravní a technické infrastruktury průmyslových zón,
- zavádění služeb elektronické veřejné správy,
- posilování spolupráce podnikatelů v příhraničních regionech,
- modernizaci systému krizového managementu apod.

Evropský fond pro regionální rozvoj

V regionech směřuje podpora fondu více na projekty rozvoje obcí a měst, zlepšení infrastruktury nebo zvýšení cestovního ruchu, takže je možné podpořit např. turistické cesty, zakoupit vozidla veřejné dopravy, rekonstruovat kulturní památky, zvýšit kapacitu ubytování či materiálně vybavit školy.

Evropský sociální fond

Prostřednictvím tohoto fondu se realizují cíle hospodářské politiky a sociální soudržnosti. Podporuje rozvojové projekty v oblastech zaměstnanosti a lidských zdrojů (například rekvalifikace, sociální integrace, vzdělávání apod.).

Evropský sociální fond

Svých cílů dosahuje mimo jiné posilováním sociálních programů členských států EU, podporou projektů napomáhajících rizikovým skupinám obyvatel (mladí nezaměstnaní, zdravotně postižení), podporou rovných příležitostí na trhu práce a podporou zlepšování mobility pracovních sil v rámci EU.

Evropský sociální fond

ESF se zaměřuje na podporu neinvestičních projektů: např.

- rekvalifikaci nezaměstnaných,
- speciální programy pro osoby se zdravotním postižením,
- děti, mládež,
- etnické menšiny a další znevýhodněné skupiny obyvatel,
- tvorbu inovativních vzdělávacích programů pro zaměstnance,
- podporu začínajícím OSVČ,
- rozvoj institucí služeb zaměstnanosti,
- rozvoj vzdělávacích programů včetně distančních forem vzdělávání,

Evropský sociální fond

- zlepšování podmínek pro využívání ICT pro žáky i učitele,
- zvyšování kompetencí řídicích pracovníků škol a školských zařízení v oblasti řízení a personální politiky,
- zavádění a modernizaci kombinované a distanční formy studia,
- stáže studentů, pedagogů a vědeckých pracovníků v soukromém a veřejném sektoru.

Fond soudržnosti

2. Fond soudržnosti

Fond soudržnosti se také nazývá Kohezním fondem. Oproti strukturálním fondům je jeho pomoc určena na přímé financování konkrétních velkých projektů v oblasti životního prostředí, rozvoje dopravy, v oblasti energetické účinnosti a obnovitelných zdrojů energie.

Fond soudržnosti

Členský stát EU může čerpat prostředky z fondu, pokud

- jeho hrubý národní produkt na obyvatele nepřekročí 90 % průměru HDP EU
- a má sestavený program vedoucí ke splnění podmínek hospodářského sbližování (tzv. konvergenční program).

Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova

3. Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova

- Prostředky z tohoto fondu slouží ke zvýšení konkurenceschopnosti zemědělství, potravinářství a lesnictví.
- Z fondu se podporují environmentální projekty, nově vznikající podniky na venkově apod.

Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova

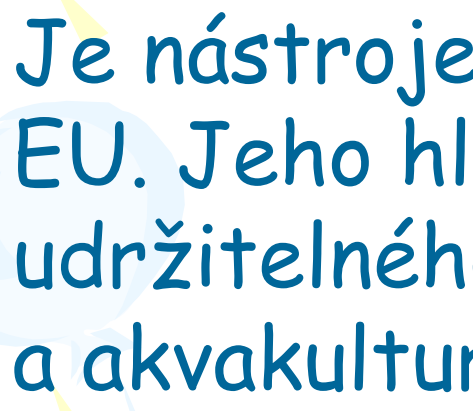
EU klade stále větší důraz na tzv. multifunkční zemědělství, jehož významnou součástí je orientace na nepotravinářské využití zemědělské produkce a politika rozvoje venkova.

Evropský rybářský fond

4. Evropský rybářský fond

Je nástrojem společné rybářské politiky EU. Jeho hlavním cílem je zajištění trvale udržitelného rozvoje evropského rybolovu a akvakultury.

Evropský rybářský fond

- Fond podporuje projekty vedoucí k vyšší konkurenceschopnosti a k ochraně zlepšování životního prostředí.
- Financují se z něj aktivity týkající se mořského i vnitrozemského rybolovu.

Komunitární programy

5. Komunitární programy

Tyto programy slouží k prohlubování spolupráce a řešení společných problémů členských i kandidátských států EU v oblastech, které přímo souvisejí s politikami Společenství.

Jsou financovány z rozpočtu EU a to formou grantů.

Komunitární programy

Podporované projekty jsou z oblasti

- vzdělání, vědy a výzkumu, kultury,
  - podpory malého a středního podnikání,
  - rozvoje dopravní a energetické infrastruktury,
  - informační společnosti a mnoho dalších.
- Jedná se například o 7. rámcový program pro vědu a výzkum,
  - Integrovaný akční program celoživotního vzdělávání,
  - Mládež v akci, atd.

Fond předvstupní pomoci

6. Fond předvstupní pomoci

Pro programovací období 2007-2013 se podařilo vytvořit jednotný rámec, který pokrývá celou škálu aktivit předvstupní pomoci EU. Hlavním cílem podpory fondu je především pomoci při přípravě na členství v EU a při zavádění evropských norem a legislativy.

Fond předvstupní pomoci

Fond se zaměřuje na pět nejdůležitějších oblastí

- přechodovou pomoc,
- regionální a přeshraniční spolupráci,
- regionální rozvoj,
- rozvoj lidských zdrojů a
- rozvoj venkova.

Fond není určen pro Českou republiku.

Evropský fond solidarity

7. Evropský fond solidarity

Jeho pomoc je určena členským i přistupujícím státům z Evropy, které jsou postiženy velkou přírodní katastrofou (konkrétně takových, při nichž jsou odhadované škody vyšší než 0,6 % HDP postiženého státu). Úkolem fondu je poskytnutí rychlé a flexibilní pomoci, ale také poskytnutí finančních prostředků na preventivní opatření proti přírodním katastrofám.

Finanční nástroje regionální politiky

8. Finanční nástroje regionální politiky

Finanční nástroje regionální politiky pomáhají členským státům a jejich regionům zavést řádné a účinné řízení fondů a lépe využívat nástroje finančního inženýrství - kombinace různých forem financování, včetně přímých dotací. Mezi finanční nástroje patří JASPERS, JEREMIE A JESSICA.

Finanční nástroje regionální politiky

JASPERS - Společná pomoc při podpoře projektů v evropských regionech se snaží rozvíjet spolupráci mezi Evropskou komisí, Evropskou investiční bankou a Evropskou bankou pro obnovu a rozvoj za účelem shromáždění odborných zkušeností a pomoci členským státům a regionům při přípravě významných projektů.

Finanční nástroje regionální politiky

JEREMIE - Společné evropské zdroje pro mikropodniky až střední podniky - je společnou iniciativou Evropské komise, Evropské investiční banky a Evropského investičního fondu v zájmu zlepšení přístupu k financování rozvoje mikropodniků, malých a středních podniků v regionech EU.

Finanční nástroje regionální politiky

JESSICA - Společná evropská podpora udržitelných investic do městských oblastí - je iniciativou Evropské komise ve spolupráci s Evropskou investiční bankou a Rozvojovou bankou rady Evropy na podporu investic s dlouhodobým přínosem do městských oblastí.